

ELOFIZETES.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egy évre ... 160 kor.
Fél évre ... 80 kor.
Egy negyed évre 40 kor.
Egy hónapra ... 18 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és környéki egyesületi
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Rt. Rt. Rt.
Balevándul Regula Rendi-
sani L. (Jászai Kálmán Rt.)
TELEFON-SZÁM: 34.

Arad, 1920.

Főszerkesztő:
Staubert József.

Kedd, február 10.

Maniu dr. a katonasághoz.

A temesvári 7-ik hadtestpa-
ranosnokság napiparancsban kö-
zölte a legénységgel Maniu Gyula
a Kormányzó Tanács elnökének
köszönését, a melyben kifejezést
adott az ajnócszás sikeres ered-
ményéhez. Többek között a kö-
vetkezőket mondja:

A bánati és aradmegyei sor-
zások eredménye mutatja, hogy
a legénység megértette a behívási
parancs célját, mert mindnyájan
lelkességgel sereglettek a zászló
alá, otthagyták a családi tűzhely
melegét és felejtve minden gon-
dot, sietve sereglettek a haza szol-
gálatába állni. Ezt a hazaszerete-
tet és áldozatot, amit a hazáért
hoznak, bőségesen kárpótolni fogja
az a tudat, hogy az új haza kö-
rűli fáradozásokat az unokák és
dédunokák is büszkeséggel fogják
emlégetni.

A vezetőiknek büszkének arra, hogy
ti gondolatban egyek vagytok ve-
lük és köszönik nektek áldozat-
készleteket és kívánják, hogy a
haza és király dicsőségére velük
együtt kiáltás: éljen öfelsége I.
Ferdinánd király, éljen szeretett
hazánk.

Unnepelya C.F.R palotában

Tegnap délelőtt ünnepélyes ke-
retek között leplezték le a C. F.
R. palotában Ferdinánd király,
Mária királyné és Károly trón-
örökös portréit, amelyeket Isprav-
nik György üzleti-azgató művészi
talentummal megáldott neje fes-
tett és adományozott a C. F. R.
nagy tanácssterme részére. Az ün-
nepély, amelyen Lecca tábornok
vezetésével az Aradon állomásozó
csapatmentek tisztjei, dr. Velicu
Romulusz és dr. Marsieu Jusztin
prefektusok, dr. Robu János pol-
gármester, Arsenovici Gyula min-
tan. pénzügyigazgató, dr. Avra-
mescu Vazul törvényszéki elnök,
Mladin Miklós alispán is megje-
lentek, az üzletvezetőségi palota
tanácskozó termében délelőtt 11
órákor kezdődött. A palotta előtti
tér girlandos oszlopokkal és zász-
lókkal volt díszítve, a lépcsőházat
szőnyegek és délszaki növények
díszítették. Dr. Pap I. János püs-
pök fényes papi segédlettel be-
szentelte a három arcképet, majd
magasasáru beszédet mondott.
Ispravnic György üzletigazgató
megköszönte a notabilitások meg-
jelenését a emelkedett beszédben
vázolta a nap jelentőségét. Az ün-
nepély után, amelyen a katonai
zenekar játszott, az üzletvezetőség
dus büfével vendégelte meg a
megjelenteket.

Polgári perek gyorsítása.

A Kormányzó-tanács a törvény
széki eljárás egyszerűsítése és
gyorsítása szempontjából elren-
delte a következő módosításokat:

A válperekben kiskorúság
meghosszabbítása, gondnokság
alá helyezési ügyekben eltörölté
az előkészítő eljárást és e rendel-
kezésnek megfelelőleg a polgári
perrendtartás idevonatkozó szaka
szait törölte. Az 1894:34. t. c. 77.
§-a alapján indított válpereket
egyes bíró fogja tárgyalni és nem
3 tagú tanács, mint eddig volt.

A perfelvételi tárgyalásokat
szintén egyes bíró előtt fogják
megtartani. Ő tüzi ki az érdemle-
ges tárgyalásra a határnapot, de

az érdemleges tárgyalás már a ta-
nács előtt fog lefolyni. A törvény-
szék, illetve tanács a tann hallga-
tások céljából kebeléből egy tagot
küldhet ki, vagy annak fogonato-
sítására az illetékes járásbírósa-
got keresheti meg, feltéve, ha erre
azért van szükség, mert a hossza-
dalmas bizonyítással más ügyek
elintézése késedelmet szenvednek.
Ezen rendelkezések a már folya-
matban lévő ügyekre is alkalma-
zandók. Ezen rendelkezések azon
napon lépnek életbe, midőn ezen
rendelet a Gazeta Oficiala hivata-
los lapban közzététetik. A rende-
let 1920. év január hó 25-én meg-
jelent számban lett közzétéve.

Hét halálos ítélet.

Három napon át tárgyalta a
kolozsvári haditörvényszék az is-
meretes nagyváradi összeesküvők
pörét, akiket a hadbírószék azzal
vádolt, hogy a román állam ellen
konspiráltak. A tárgyalás utolsó
napja belenyúlt a késő éjjeli órák-
ba és vasárnap reggel 3 órákor
hozta meg a haditörvényszék íté-
letét, amelyvel Cserey Vilmos ez-
redes, Csécsy Nagy Imre ez-
redes, Szunyogh Albert őrna-

gyot, Jankovics Béla volt nagy-
váradi járásbíró, Csapó Loránt
Pál magyar nemzeti hadseregbeli
főhadnagyot, Horthy kurirját,
Birthe Sándor nyugalmazott ez-
redes és Lukács Ödön volt nagy-
váradi polgármester helyettesét
halálra, Orley volt nagyváradi
közjegyzőt pedig 15 évi kényszer-
munkára ítélte. Az elítéltek vala-
mennyien felebbezésre létek.

Foch a bolsevisták ellen.

PÁRIS. A lapok jelentése sze-
rint Foch marsall tavasszal Var-
sóba utazik, hogy a bolsevisták el-
leni hadműveleteket vezesse.

LONDON. A Morningpost Var-
sóba küldött munkatársa jelenti,
hogy minden cáfolat ellenére tény,
hogy Foch marsall Lengyelor-
szágba érkezik. Az entente varsói
meghatalmazottai is megerősítik,
hogy Foch marsall legközelebb
Varsóba érkezik. Utazásának cél-
ja az, hogy előkészítse a lengyel
hadsereget a védekezésre a beje-
lentett tavaszi vörös offenzívával
szemben. Foch marsall mint gene-
ralisszimusz veszi át az északi
hadsereg főparancsnokságát, a
mely alá a lengyel hadsereg is
tartozik. A marsall lengyelországi
tartózkodásának időtartama még
nem bizonyos.

A törvénytelen leány baja.

Ma délelőtt beállított az aradi
anyakönyvi hivatalba Holzapfer
Borbála pécskai leány és elárta,
hogy születési bizonyítványára van
szüksége, mivel férjhez akar menni.
A pécskai leány elmondta, hogy
1897-ben született Pécskán, tör-
vénytelen gyermeke volt anyjapák
és nagyszülei, hogy a szegény el-
titkolták, a maguk gyermekének
vallották be a pécskai plébánián.
Közben a nagyszülők elhaltak, az
anya is elhalt és a turpisság csak
esztendőnk mulva derült ki. Ágos-
ton Zsigmond anyakönyvezető meg-
tagadta a születési bizonyítvány
kiadását és mivel a bonyodalmas
ügyben tanukat sem lehet kihall-
gatni, mert azok közül már senki
sincs életben, megindul a hossza-
dalmas hivatalos eljárás, hogy
Holzapfer Borbálát valami uton-
módon törvényesítsék, hogy a
szükséges bizonyítvány bíróságban
végre férjhez mehessen. Érdekes,
hogy a huszonhárom éves leány
már áldott állapotban van és már

nagy gyermek lehet a szagatból,
mire anyja törvényes házasságra
lehet az apjának.

Elsülyedt a Novara.

Berlinből jelentik: Vossische
Zeitung a Corriere della Sera nyo-
mán közli, hogy a Novara volt
osztrák-magyar oirkáló, Horthy
magyar fővezér egykori híres pá-
ncélosa, amely a háború alatt sok
fényes haditettét vitt véghez, a
brindisi-i kikötőben elsülyedt. Az
elsülyedés oka nem került eddig
nyilvánosságra.

Aradiak repatriáló vonata.

Vatien Aurél a repatriáló hi-
vatal vezetője elmondotta, hogy a
repatriáló vonat szombaton késő
éjjel indult el Aradról. Bureu fő-
hadnagy, a vonat parancsnoka, az
aradiakat a legnagyobb előzékeny-
séggel fogadta és fűtött kocsikba
helyezte őket. A főhadnagy az
aradiak utilevelét a legnagyobb
rendben találta. A vonat hetven
vagonból állt. Ot személykocsi-
ban nyertek elhelyezést a repa-
triáltak, a 65 teherkocsiban pedig
butorait és egyéb ingóságaitat
vitték magukkal kotonai fedezet
mellett. A legközelebbi repatriáló
vonat minden valószínűség szerint
március 1-én indul. Ezt a vonatot
Aradon állítják össze. A repatriáló
hivatal ezuton szőlítja fel az ér-
dekelteket, akik a legközelebbi ve-
nattal el akartak utazni, hogy ezen
a héten még a mostani hivatalban
jelentkezzenek. A hivatal e hét
végén költözik új helyiségébe, a
felső kereskedelmi iskolába.

Időpazarlás adófizetésnél.

Kaptuk az alábbi panaszos le-
velet: Tisztelt Szerkesztő Uri
Kénytelen vagyok nyilvánosságra
hozni azokat az állapotokat, ame-
lyek az adópénztárnál uralkodnak.
Az adófizető polgárok órák hos-
zat ácsorognak a pénztár előtt a
amikor fizetnek, a közegek órák
hoszat vizsgálják a pénzt a a fe-
lét rendszerint visszaadják azzal,
hogy a lebélyegzés hamis. A fél
azután kénytelen más pénzt hozni
a a tortura előről kezdődik. Meg-
történt velem, hogy egy ezerkoro-
nást nem fogadtak el, pedig Zikó
János és mások is jónak találják
a lebélyegzést. A város adófizető
polgársága nevében kérem a pol-
gármester urat, intézkedjék, hogy
ezek az állapotok megváltozzenek,
mert ha tovább is megy, a város
aligha szedhet be adót. Soraim
közléséért fogadja szerkesztő ur
köszönetemet: Hunyady József.

k é r b e a d ó.
Közelebbi a kiadóban. 544

Apró hirdetések

Levelezés.

JÓKÖRÜ uris ismeretséget keresi (fő)ember. Kér nem határoz. Leveléket a lakhatási pontos megjelöléssel a lapban jelölve „Mártoni helyek” jellegű ker. 594

ROMÁNUL tudó intelligens urbólgy ismeretséget keresi (fő)ember. Leveléket „Közlöny” a határozat” jellegű Wallinger hirdetőjében Lázár-utca 84-86. 9757

SOLDÓSSÁG UTÁN VAGYÓ” jellegű levelet van a kiadóban. 598

DISCRET barátja leme feltétel. Tiszteletes uraknak, ki néha helyre-törte kisegítendő. Levelet a kiadóba ker. „Örök hála” jellegű. 10071

Házasság.

MAGANOS uraknak férjhez menni oly övégy emberhez, aki nem annyira be-zemánra, mint inkább némes lelkű fe-léségre reflektál. „Pár ezer koronát van” omis jellegű levelet Wallinger hird-éje Lázár-utca 84-86. 9757

Alkalmazás.

GAZDASÁGI alkalmos intéző állást keres. Cím: Bányai-utca 21. szám, I. em. 4. 587

TISZTESHŐRS 10-12 éves kis családhoz felvétetik. Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9757

SÜCHE ein deutsches Fräulein zu Kin-dera. Adresse Kormos, Eszék István-gasse 8. 582

KISZILÉNY és tanulóany felvétetik. Steinfeld III. kápolna, Petőfi-utca 1. sz. 590

FOZOMONDENEST keresek. Jelentkezhet délután 10 óráig. Marososi (Kossuth-utca) 52. 591

IRÓDAI teendőkhöz, valamint raktári kezelésben jártas fiatal ember felvétetik. Cím a kiadóban. 594

SZOBALÉNY. bejárónő keresetik ur-nak. Strada Orosz (Wesselenyi-utca) 52., emelet balra. 592

DADA, 40-45 éves dada, aki már 15 minőségben szolgált, mielőbbi belépésre keresetik jó fizetéssel, másfél éves gyer-mek mellé. Jelentkezni lehet délután 2-6 óráig. Bulvard Regina Maria (Andrássy-tér 24.) II. em. 18. 595

KOTTA-IRAST aki elvállal, jelentkezzék. Cím a kiadóban. 599

TANULÓLENY fizetéssel felvétetik. Deák könyvkereskedés Str. Metianu (Förgey-utca). 600

URASÁGI INAS alkalmazást keres. Nagy Gábor, Szál-utca 2b. 602

ONALLÓ szabónő uri házakhoz ajánl-kodik. Cím: Mikos Kelemen-utca 27., sa-rok szlet. 9758

DEUTSCHE BRZICHERIN wird nach Kijew 500000 6 Jähriges Mädchen ge-sucht. Dr. Telleman, Kijew. 525

MÜSZERÉSZ segédet és tanuló keresek. Gáspár, Strada Heria (Széchenyi-u.) 1. 583

Lakás.

2-3 SZOBABÓL és konyhából álló la-kásra van szükségem. Felkérem azon háztulajdonosokat, akiknél lakás gresedik, hogy midőn az üresedést a lakáshivat-alnál bejelentik, amennyiben azt részemre kiadni hajlandók, az üresedésről engem is értesíteni sziveskedjenek, hogy azt ré-szemre rekvirálhassam. Szíves értesí-téseket kérem a lap kiadóhivatalába. Dr. Mezei-utca Antal irodájában bírá. 578

Különféle.

KÉT HADIARVA 5 és 6 éves fűcsékék (mák) adtnak. Cím: Wallinger hirdető-jében, Lázár-utca. 9757

ELVESZETT: haték április 9 és 10 óra között egy fekete póntárcsa Szent István-utca 1. szám háztól Tűzköly-tér sarkáig. Ecsésbelen megtaláló illé jutalomban ré-szesül. Karolina-utca 8., I. e. jobbra. 604

Bécsben magyar ellenkormány alakult.

BÉCS. A Neue Tag föltűntést költő jelentést közöl több neves magyar politikus bécsi akciójáról.

— Nem tudjuk — írja a bécsi lap — ki adott ezeknek az urak-nak meghatalmazást, a magyar népnek melyik rétege hita meg őket, hogy Magyarország részé-ről kifelé erősen hangsúlyozott de-mokrata politikát képviseljenek, azt sem tudhatjuk, vajon a kül-föld mennyiben appreciálja a bé-osi magyarok fellépését és szóba áll-e velük, mindenestre tény az, hogy ellenkormány-szerű alakulás történt, amelyet az osztrák és a csehszlovák politikai körök élénk figyelemmel kísérnek. — Ausztriá-nak bizonyára elég a maga hája — mondja a Neue Tag — s mi tá-voról sem kívámmé történelmé-nek legnehezebb óráit élő szomszéd-dunk belső ügyeibe avatkozni, de önkéntelenül merül fel a kérdés, mi szükség lehet egy belfelől tolt új kurzist megindítani a határo-kon túl, amikor ugy tudjuk, hogy Magyarország választói a jelen-legi kormány politikáját helyesel-ték szavazatukkal?

A lap szerint a bécsi magya-rok a békekövetség nemzeti útja előtt kezdtek akciójukat. A Prater strasse 26. szám alatt a Bécsbe emigrált „Az Ember” szerkesztő-ségében tartották az első tanács-kozásokat, amelyek során össze-köttetést teremtettek a Francia és angol szociálista vezérekkel és első sorban Heyermanssal. Az első

megbeszélésekben Garami Ernő, Welner Jakab, Paldi Gyula, Ön-dör Ferenc és Szende Pál vett részt, később ögről Pallavicini után gróf Andrássy Gyulával is tárgyaltak. Minthogy a konferen-cia a köztársasági platformra helyezkedett, Andrássy nem vette fel az érintkezést és külön meg-bizással külföldre utazott. Később Garami Václav Vilmosmal is folytatott megbeszéléseket és Lo-vász Mártonnal tanácskozott. A tárgyalásokba két ismert buda-pesti bankigazgatót és egy volt tábornokot vontak bele. Sőt a ma-gyar keresztény szociálista párt képviselője is fontos megbizással érkezett Bécsbe.

A tárgyalások eredménye — írja a bécsi újság — az lett, hogy Garamival az élén kormányképes férfiak csoportosultak, várva a pillanatra, amikor a kormányt Bu-dapestén átvehetik. Ezek a politi-kusok a mai politikai iránnyal szemben, a nyugati demokrácia szellemében orientálódnak és kife-jezetten polgári köztársaság ala-pítása mellett foglalnak állást. esetleg Apponyi elnöksége alatt. Ugyanakkor kapcsolatot tartanak fenn a külföldel arra az esetre, ha a főtanács a mai magyar politiká-val szemben hangsúlyozottabban is kifejezés tartózkodását, egy mérsékelt szociálista és demokra-ta kormány írja alá a békét a nem-zet megbizásából.

A „vendég urak” lopnak.

A Kávéházi vendégek már hó-napok óta tapasztalják, hogy a kávéházakból lassanként eltűnnek a kávék mellé hozott finom ezüst kanalak, később eltűntek a ke-vésbbé finom ezüstkanalak is úgy, hogy ma már ócska pléh és cin-kanalakat hoznak a pincérek a ha-bos és egyéb kávék mellé. Az egyik előkelő aradi kávéházban megtörtént a napokban az is, hogy a pincér nyári fagyalt kanalat ho-zott a kávé mellé és a vendég cso-dálkozó kérdésére a pincér szo-morúan állapította meg a tényt, hogy az összes ezüstkanalakat a „vendég urak” elemezték, úgy, hogy most kénytelenek fagyalt-kanalakat szervírozni, de azokból is már nagyon kevés van. Majd-

nem minden kávéházban ilyen a helyzet és jellemző, hogy egyes kávéházakban a vendégek a lán-colás közben még arra is ráérnek, hogy a sokat érő ezüstkanalakkal házi szervizüket kiegészítsék. A kávéháztulajdonosok megállapítot-ták azt is, hogy a közönség az igé-nyeif a végsőig tudja redukálni, amennyiben az ezüstkanalakat cin-kanalakkal pótolták, a tolvajok pedig beletörődtek az új helyzet-be és ezeket is elvitték. Ezentul, ha valaki kanállal akar kávé emni, hazulról kell hoznia.

APOLLO URANIA.

Mn. 10-én:
Művész becsület. Nagy kaland.

A megkezdésért felel:

STAUBER JÓZSEF.

ÁRJEGYZÉK:

Pérfi állványok gyapjú szövetből 300 K.-tól. — Gyermek kom-tümök gyapjú szövetből 280 K.-tól. — Pérfi nad-rágok gyapjú szövetből 240 K.-tól. — Pérfi britches nad-rágok gyapjú szövetből 250 K.-tól. — Fin állványok gyapjú szövetből 700 K.-tól. — Fin nad-rágok gyapjú szövet-ből 180 K.-tól. — Gyermek nad-rágok gyapjú szövetből 100 K.-tól. — Fin britches nad-rágok gyapjú szövetből 400 K.-tól. Fratt Komlos si Muzay cégnél (Förgey-u.) 183

Akik az Aradhegyalján

(Pankota, Magyarád, Munka, Galsa, Világos. Kovási községekben) bort, pálinkát (ouka) vagy szőlőt akarunk vásárolni vagy eladni. Forduljanak:

Mózes ügynökségéhez, Galsa 327.

Vétel és eladás.

ELADÓ új világos kávézóba bútor, se-sion és több különféle bútardarab. Kossuth-utca 18. szám. 593

EGY antik kristálykép, egy pár 41-44 számú bagaria tisztai csi ma eladó. Meg-takítható 8-12-ig. Szabadság-tér 13., II. em., ajtó 20. 585

EGY KOMPLETT 3 lóerős HP. máv. cséplőgép eladó. Cím: Wallinger hirdető-jében Lázár-utca. 9757

EGYETEMEN REGENYTANT, valamint teljes könyvtárat vásárol Minervakönyv-kereskedés Arad, Dobó-utca. 10185

URISZORA, lakított fehér ház, ebéd-lé-székény, ruhaszékények, különböző villanylámpák eladók. Megtekinthetők délelőtti 10-12 és délután 2-4 órák kö-zött Kármány-utca 7. 579

ELADÓ Lázár-utca 2. szám alatt egy szoba és konyhaberendezés. 599

EGYENARÁMU dynamó 110 Volt, 10 Ámper, melyet mint 1 1/4 lóerős motor is használható egyenáram mellett kitérd állapotban eladó. Ernest Strauss Arad, Strada Moiss Nicara (Petőfi-u. 14. sz.) 587

JOKABAN lévő hosszú zongora eladó. Hunyady-utca 1. sz., II. udvar, I. eme-let. 588

ANTIK BUTORT, porcellánt, ecetűst, festményeket, szőnyeget veszek. An-drássy-tér 21., I. ház. 597

RIMFLER kávék kaphatók Minerva könyvkereskedésben Dobó-utca 1. sz. 598

MATT hátszoba matraccal, tömör búk-fa, varrógép, vas álló fogas sürgőcsu eladó. Kármány-utca 2. 593

ELADÓ 18 regiszteres nagy harmonium, Cím: Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9758

BOROSJENŐI bankérvények eladók. Cím a kiadóban. 589

KÉT kerekas kis kocsit megvételre ke-resnek. Gáspár, Strada Heria (Széchenyi-utca) 1. 587

LEGJOBB GUMMIÓVSZERKEKET ajánl. Dr. Földes si Haha gyógyszerészek Arad. 6974

BUTORAKTAR I. I. Bruttum Deák Ferenc-utca 40a. Kemény faházszobákat, ebédleket jutányosan ajánl. Wiesenfeld-öc. 10181

Ingatlan.

EGY HÁZ a belvárosban családi okok miatt eladó. Bővebbet Kech Már, Simonyi-u. 2. 588

TÉL-u. 4a. számú magánház eladó, aron-nal elfoglalható. 589

GYÖRGY-u. 28. sz. magánház nagy kert-tel eladó. 9758

HET HOLDAS SZÖLLŐ, nyaralónak al-kalmas, kolnaborozással Gyereken el-adó. Cím: Brenner András, Világos, Nő-met-utca 272a. 587

GAZDALKODÁSRA alkalmas 8 szobás új ház, eladó elfoglalható lakással. Zsig-mondháza, Újtelep, Papp-féle ház. Érté-kezhetheti ugyanott. 547

BELVAROSBAN egy uri magánház el-adó. Érdeklődni Aranykő-u. 2. szám alatt d. u. 2-3-ig. 566

Oktatás.

KERESK INTELLIGENS román urat vagy hölgyet aki engem a román irodalmi nyelvben bevezetne. Ajánlatokat „Gyár-igazgató” jellegű Wallinger hirdető-jében, Lázár-utca 84-86. 9757

Üzletek.

JÓFORGALMU üzlet berendezéssel együtt eladó. Értekezni Rosenfeldnél, Strada Metianu (Förgey-utca), Guttman-ház. 9758

LAKATOS műhely teljes berendezéssel, házzal együtt, visszavonulás miatt eladó. Bővebbet Wallinger hirdetőjében Lázár-utca. 9758